

УДК 657:351.863

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/153-22>**Широкопояс О. Ю.**здобувач кафедри обліку і аудиту,
Державний університет «Житомирська політехніка»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4850-5887>**Shyrokopoiias Oleksandr**
Zhytomyr Polytechnic State University

ВІДОБРАЖЕННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ НА РАХУНКАХ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

Управління послугами у сфері безпеки бізнесу набуло особливої актуальності відносно недавно, і, відповідно, відсутні як наукові, так і нормативні підходи до їх облікового відображення. Це підвищило актуальність даного дослідження. Встановлено, що система бухгалтерського обліку послуг у сфері безпеки бізнесу має повною мірою врахувати усі властивості об'єкта, адже від цього залежить якість інформації, яка генерується бухгалтерськими обліком через звітність. Особливо гостро розвиток облікового відображення на рахунках та в звітності стоїть під час формування інформаційного простору управління послугами у сфері безпеки бізнесу. У процесі дослідження розглянуто особливості застосування елементів методу для відображення послуг у сфері безпеки бізнесу через об'єкти управління. Запропоновано порядок відображення на рахунках процесів надання послуг у сфері безпеки за їх видами (фінансово-економічна безпека, кібербезпека, фізична безпека та охорона правопорядку). Визначені методичні положення облікового відображення процесу реалізації послуги в сфері безпеки бізнесу за видами дали змогу сформуванню такої особливості: відображення прямих виробничих витрат, відображення непрямих виробничих витрат, розподіл загальновиробничих витрат здійснюються в декілька етапів. Усе зазначене визначає комплексні організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку послуг у сфері безпеки бізнесу, що є основою формування бухгалтерської звітності як інформаційного джерела прийняття управлінських рішень внутрішніми та зовнішніми користувачами. Для повного й якісного інформування внутрішніх та зовнішніх користувачів бухгалтерського обліку щодо реалізації послуг у сфері безпеки бізнесу запропоновано на підприємстві такі заходи: щодо бухгалтерської звітності – запровадити сукупність внутрішньої звітності, яка буде спрямована на представлення інформації щодо конкретної послуги та певних етапів декількох послуг; щодо зовнішньої звітності – розширити примітки до річної фінансової звітності шляхом формування окремого додатку про реалізацію послуг у сфері безпеки бізнесу.

Ключові слова: бухгалтерський облік, звітність, безпека бізнесу, кібербезпека, облікове відображення.

REFLECTION OF BUSINESS SECURITY SERVICES ON ACCOUNTING AND REPORTING ACCOUNTS

Business security services management has become particularly relevant relatively recently and, accordingly, lacks both scientific and regulatory approaches to accounting. This increased the relevance of this study. It is established that the accounting system for business security services must fully take into account all the properties of the object. After all, the quality of the information generated by accounting through reporting depends on it. Particularly acute development of accounting reflection in the accounts and reporting is in the formation of information space management of services in the field of business security. The study considered the features of the application of method elements to reflect business security services across management entities. The study proposes a procedure for reflection on the accounts of the processes of providing security services by their types (financial and economic security, cybersecurity and physical security and law enforcement). Determined methodological provisions of accounting reflection of the process of implementation of services in the field of business security by types allowed to form the following features: the reflection of direct production costs, the reflection of indirect production costs, the distribution of overhead costs is carried out in several stages. All of the above defines the complex organizational and methodological provisions of accounting services in the field of business security, which is the basis for the formation of financial statements as an information source of management decisions by internal and external users. In order to provide complete and qualitative information to internal and external users of accounting on the implementation of business security services, the company has proposed the following accounting statements (to introduce a set of internal reporting that will be aimed at presenting information about a specific service and certain stages of several services; reporting – it is proposed to extend the notes to the annual financial statements by forming a separate application on the implementation of services in the field business security).

Keywords: accounting, reporting, business security, cybersecurity, accounting.

JEL classification: M41, M20, J28

Постановка проблеми. Функціонування будь-якого підприємства неможливе без належної інформаційної підтримки управлінських рішень. Це вкрай важливо в умовах глобальної інформатизації усіх бізнес-процесів. «Суб'єкти господарювання, що нині здійснюють свою діяльність в умовах суцільної інформаційної глобалізації, потребують належної інформації, яка формується як усередині підприємства, так і надходить із зовнішнього

середовища. Інформаційний ресурс є невід'ємною ланкою функціонування будь-якого суб'єкта господарювання. Без інформації не може бути прийняте жодне управлінське рішення. Проте будь-які дані не можуть мати інформаційну цінність. Вони повинні відповідати певним вимогам, основними з яких є достатність і своєчасність. Лише така інформація забезпечить прийняття ефективних рішень. Основна інформація про господар-

ську діяльність підприємства формується в системі бухгалтерського обліку. Тому дослідження бухгалтерського обліку як інформаційної системи в сучасних умовах господарювання є актуальним» [2, с. 1154].

Система бухгалтерського обліку послуг у сфері безпеки бізнесу має повною мірою врахувати усі властивості об'єкта, адже від цього залежить якість інформації, яка генерується бухгалтерськими обліком через звітність. Вітчизняна дослідниця А.Ю. Щирська з даного приводу вказує: «Установлено, що першоосновною проблем формування уявлення про якість інформаційних ресурсів, що генеруються в системі бухгалтерського обліку, є питання ідентифікації властивостей об'єкта, які будуть цікаві користувачам і, відповідно, формуватимуть якість інформаційного ресурсу. Сукупність властивостей об'єкта бухгалтерського обліку, які мають бути враховані під час облікового відображення для інформаційного моделювання господарської діяльності як основи генерування якісних інформаційних ресурсів, є фізичні, інформаційно-технологічні, економічні, правові та бухгалтерські» [3, с. 7]. Так, найбільше властивості об'єкта бухгалтерського обліку впливають на такі його елементи методу, як рахунки, подвійний запис та звітність. Саме зазначені елементи методу бухгалтерського обліку мають завжди трансформуватися залежно від розвитку середовища та запитів користувачів бухгалтерського обліку.

Особливо гостро розвиток облікового відображення на рахунках та у звітності стоїть під час формування інформаційного простору управління послугами у сфері безпеки бізнесу [4]. Це зумовлено тим, що дані послуги набули особливої актуальності відносно недавно, і, відповідно, відсутні як наукові, так і нормативні підходи до їх облікового відображення. Зазначене актуалізує науковий пошук, присвячений розвитку методики бухгалтерського обліку послуг у сфері безпеки бізнесу через розвиток рахунків та звітності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розвитку методики бухгалтерського обліку послуг у різних галузях розглядалися у роботах українських науковців В.І. Бачинського, Б.І. Валуєва, І.Р. Гавришків, Ю.А. Вериги, С.Ф. Голова, С.Я. Король, П.О. Куцика, Ю.А. Моначинської, Т.О. Тарасової, Т.І. Ткаченко, М.С. Пушкаря, Л.В. Нападівської, а також зарубіжних учених: Г.Н. Бургоновової, Н.А. Каморджанової, Т.І. Кисилевич, В.Ф. Палія, О.І. Шарипової, Р. Аалдерса, Т. Алілова, В.В. Баранової, В. Бокова, А. Бордо, В. Вайнштейна, А. Добронравова, С.О. Календжяна, А. Коняєвої, А.Н. Киселева, Д. Комісарова, С. Лосєва, О. Мельника, А.Ю. Павлова, Е. Спароу, О. Чернігова, І. Шеян, С.В. Юрьєва, С. Баден-Фуллер, Д.Дж. Брюс, Л.П. Вількокс, Дж. Волстром, К. Кетлер, Ф. Кимура, Дж. Кросс, М.С. Ледті, Д. Таргет, Д. Фііні, Г. Фітцджеральд, В. Хані, Дж.Б. Хейвуд, Дж. Хандрі, П.Г. Хілмер та ін.

Зважаючи на значні досягнення в даному напрямі, деякі питання залишаються мало дослідженими, зокрема слід детальніше розглянути відображення послуг у сфері безпеки бізнесу на рахунках бухгалтерського обліку та звітності.

Мета статті полягає у дослідженні відображення послуг у сфері безпеки бізнесу на рахунках бухгалтерського обліку та звітності.

Виклад основного матеріалу. «Особливістю обліку є узагальнене відображення всіх наявних на

підприємстві господарських засобів і джерел їх утворення, а також здійснюваних господарських операцій. Відмінною рисою бухгалтерського обліку є строго документальне відображення господарських засобів і господарських процесів, що, своєю чергою, надає обліковим даним юридичної сили. Для аналізу витрат підприємства, а також планування його розвитку у майбутньому необхідно безпосередньо використовувати інформацію бухгалтерського обліку» [1, с. 73].

У системі бухгалтерського обліку основними складниками формування інформації є подвійний запис та звітність. Через рахунки та подвійний запис відбувається систематизація та зберігання інформації про властивості об'єктів, зокрема послуг у сфері безпеки бізнесу за видами (фінансово-економічна безпека, кібербезпека, силова безпека та охорона правопорядку), а за допомогою звітності зазначена інформація оприлюднюється для внутрішніх та зовнішніх користувачів. Залежно від порядку відображення на рахунках бухгалтерського обліку об'єктів бухгалтерського обліку визначається його місце в системі бухгалтерської звітності, яку поділяють на внутрішню та зовнішню. Більш детально розглянемо особливості застосування вказаних елементів методу для відображення послуг у сфері безпеки бізнесу.

Питання облікового відображення послуг у сфері безпеки бізнесу пов'язане з такими об'єктами управління:

– витрати, понесені на реалізації послуг у сфері безпеки бізнесу. У контексті зазначеного об'єкта важливим є відображення виробничих та загальновиробничих витрат, що включаються до складу собівартості реалізованої послуги [5];

– доходи та фінансові результати [6], які отримані від реалізації послуг у сфері безпеки бізнесу. Зокрема, такими доходами визначають розрахунки замовників як за виконання певного етапу послуг, так і загальна сума розрахунку за комплексну послугу у сфері безпеки бізнесу за видами.

Зважаючи на представлені вище результати, пропонуємо такий порядок відображення на рахунках процесів надання послуг у сфері безпеки за їх видами (фінансово-економічна безпека, кібербезпека, фізична безпека та охорона правопорядку) (табл. 1–3).

Визначені методичні положення облікового відображення процесу реалізації послуги у сфері безпеки бізнесу за видами (фінансово-економічної безпеки, кібербезпеки, силової безпеки та охорони правопорядку) передбачають такі особливості:

– по-перше, відображення прямих виробничих витрат. Запропонований порядок передбачає відображення витрат передусім у контексті видів послуг, які реалізуються підприємством у цілому (як у сфері безпеки, так і інших галузях, наприклад аудит, аутсорсинг, консалтинг) [7]. У подальшому відображення відбувається за видами послуг у сфері безпеки та конкретним договором. У межах окремого договору необхідно відображати витрати за етапами реалізації послуг. Усі прямі виробничі витрати відображаються за елементами витрат, зокрема: матеріальні витрати, витрати на оплату праці, витрати на соціальні заходи, амортизація необоротних активів, інші прямі виробничі витрати. Аналітичний облік у розрізі елементів витрат може бути розширений залежно від потреб управління та статей

Таблиця 1

Порядок відображення послуг у сфері фінансово-економічної безпеки бізнесу

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
<i>Відображення прямих виробничих витрат відповідного етапу реалізації послуги</i>			
1.	Відображено прямі матеріальні витрати на реалізацію відповідного етапу послуги	231.N.1-6.1	20, 22
2.	Відображено прямі витрати на оплату праці працівників задіяних в реалізації послуги	231.N.1-6.2	66
3.	Відображено прямі витрати на соціальні заходи працівників задіяних в реалізації послуги	231.N.1-6.3	65
4.	Відображено нарахування амортизації	231.N.1-6.4	13
5.	Відображено інші прямі витрати		
5.1	Витрати на відрядження	231.N.1-6.5	37
5.2	Послуги сторонніх осіб	231.N.1-6.5	68
5.3	Витрати комунікації	231.N.1-6.5	68
<i>Відображення загальновиробничих витрат на реалізацію послуг</i>			
6.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні матеріальні витрати підприємства	91.1.1/2.1	20, 22
7.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати підприємства на оплату праці	91.1.1/2.2	66
8.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати підприємства на соціальні заходи	91.1.1/2.3	65
9.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати підприємства на амортизацію	91.1.1/2.4	13
10.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні інші витрати підприємства	91.1.1/2.5	68
11.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні матеріальні витрати за етапами реалізації послуги	91.2.1-6.1-5.1	20, 22
12.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати за етапами реалізації послуги на оплату праці	91.2.1-6.1-5.2	66
13.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати за етапами реалізації послуги на соціальні заходи	91.2.1-6.1-5.3	65
14.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати за етапами реалізації послуги на амортизацію	91.2.1-6.1-5.4	13
15.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні інші витрати за етапами реалізації послуги	91.2.1-6.1-5.5	68
<i>Відображення розподілу загальновиробничих витрат підприємства</i>			
16.	Розподіл загальновиробничих постійних/змінних витрат підприємства	91.2.1-6.1-5.6	91.1.1/2.1-5
17.	Відображено нерозподілені постійні витрати підприємства	90	91.1.1.1-5
19.	Відображено розподіл постійних загальновиробничих витрат етапів	231.N.1-6.1-5	91.2.1-6.1-5.1-6
<i>Відображення доходів та фінансових результатів від реалізації послуги</i>			
20.	Відображено собівартість реалізованої послуги	90	231.N
21.	Відображено доходи від реалізації послуги	31	703

Джерело: власна розробка

калькуляції. Такий підхід дасть змогу повною мірою врахувати всі властивості послуги, що реалізується;

– по-друге, відображення непрямих виробничих витрат. Усі непрямі виробничі витрати у системі бухгалтерського обліку відображаються у складі загальновиробничих витрат. Загальновиробничі витрати в першу чергу відображають у розрізі постійних (не залежать від обсягу реалізованих послуг у сфері безпеки бізнесу) та змінних (залежать від обсягів реалізованих послуг у сфері безпеки бізнесу). В окремих випадках, коли підприємство реалізує різноманітні послуги не лише у сфері безпеки бізнесу, запропоновано виокремлювати загальновиробничі витрати підприємства та загальновиробничі витрати за етапами реалізації послуг у сфері безпеки бізнесу [8]. Відповідно, їх розподіл здійснюється відокремлено, що передбачає наявність багаторівневого механізму розподілу загальновиробничих витрат. У межах постійних та змінних загальновиробничих витрат необхідно відображати елементи витрат, які, своєю чергою, у подальшому можуть бути розширені відповідно до інформаційного запиту користувачів;

– по-третє, розподіл загальновиробничих витрат здійснюється в декілька етапів: 1) розподіл постійних

загальновиробничих витрат підприємства; 2) розподіл змінних загальновиробничих витрат підприємства; 3) розподіл постійних загальновиробничих витрат конкретного виду діяльності; 4) розподіл змінних загальновиробничих витрат підприємства. Для розподілу постійних загальновиробничих витрат вибирається база розподілу – нормальна виробнича потужність. Під час розподілу загальновиробничих витрат між конкретними послугами можуть використовуватися такі бази розподілу: прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці та доходи, отримані від реалізації послуги у сфері безпеки бізнесу [9]. В окремих випадках розподіл загальновиробничих витрат може здійснюватися між етапами реалізації послуги;

– по-четверте, відображення доходів, отриманих від реалізації послуги у сфері безпеки бізнесу [10].

Таким чином, розроблений порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку послуг у сфері безпеки бізнесу враховує попередні результати дослідження, а саме: розроблені моделі послуг у сфері безпеки бізнесу за їх видами, що визначає сукупність етапів; пропозиції щодо організації бухгалтерського обліку в частині формування внутрішньої системи регламента-

Таблиця 2

Порядок відображення послуг у сфері кібербезпеки бізнесу

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
<i>Відображення прямих виробничих витрат відповідного етапу реалізації послуги</i>			
1.	Відображено прямі матеріальні витрати на реалізацію відповідного етапу послуги	231.N.1-12.1	20, 22
2.	Відображено прямі витрати на оплату праці працівників, задіяних у реалізації послуги	231.N.1-12.2	66
3.	Відображено прямі витрати на соціальні заходи працівників, задіяних у реалізації послуги	231.N.1-12.3	65
4.	Відображено нарахування амортизації	231.N.1-12.4	13
5.	Відображено інші прямі витрати		
5.1	Витрати на відрядження	231.N.1-12.5	37
5.2	Послуги сторонніх осіб	231.N.1-12.5	68
5.3	Витрати комунікації	231.N.1-12.5	68
<i>Відображення загальновиробничих витрат на реалізацію послуг</i>			
6.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні матеріальні витрати підприємства	91.1.1/2.1	20, 22
7.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати підприємства на оплату праці	91.1.1/2.2	66
8.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати підприємства на соціальні заходи	91.1.1/2.3	65
9.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати підприємства на амортизацію	91.1.1/2.4	13
10.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні інші витрати підприємства	91.1.1/2.5	68
11.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні матеріальні витрати за етапами реалізації послуги	91.2.1-6.1-5.1	20, 22
12.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати за етапами реалізації послуги на оплату праці	91.2.1-6.1-5.2	66
13.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати за етапами реалізації послуги на соціальні заходи	91.2.1-6.1-5.3	65
14.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати за етапами реалізації послуги на амортизацію	91.2.1-6.1-5.4	13
15.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні інші витрати за етапами реалізації послуги	91.2.1-6.1-5.5	68
<i>Відображення розподілу загальновиробничих витрат підприємства</i>			
16.	Розподіл загальновиробничих постійних/змінних витрат підприємства	91.2.1-6.1-5.6	91.1.1/2.1-5
17.	Відображено нерозподілені постійні витрати підприємства	90	91.1.1-5
19.	Відображено розподіл постійних загальновиробничих витрат етапів	231.N.1-12.1-5	91.2.1-6.1-5.1-6
<i>Відображення доходів та фінансових результатів від реалізації послуги</i>			
20.	Відображено собівартість реалізованої послуги	90	231.N
21.	Відображено доходи від реалізації послуги	31	703

Джерело: власна розробка

ції; розроблений підхід до формування робочого плану рахунків підприємств, що реалізують послуги в сфері безпеки бізнесу; розроблену систему калькулювання собівартості послуг. Усе зазначене визначає комплексні організаційно-методичні положення бухгалтерського обліку послуг у сфері безпеки бізнесу, що є основою формування бухгалтерської звітності як інформаційного джерела прийняття управлінських рішень внутрішніми та зовнішніми користувачами.

Для повного й якісного інформування внутрішніх та зовнішніх користувачів бухгалтерського обліку щодо реалізації послуг у сфері безпеки бізнесу пропонуємо на підприємстві такі заходи щодо бухгалтерської звітності в частині:

– внутрішньої звітності. Запровадити сукупність внутрішньої звітності, яка буде спрямована на представлення інформації щодо конкретної послуги та певних етапів декількох послуг. Так, зокрема, необхідним є формування звіту про витрати, понесені за конкретною послугою, що представлятиме інформацію про: по-перше, етапи реалізації послуги; по-друге, звітні періоди, протягом яких реалізовувалася послуга; по-третє, елементи витрат. Для оцінки ефективності

конкретного етапу реалізації послуг у сфері безпеки пропонуємо складати звітність за конкретним етапом у розрізах: по-перше, послуг у сфері безпеки бізнесу; по-друге, елементів витрат; по-третє, звітних періодів. Для представлення інформації про ефективність певної послуги пропонуємо складати внутрішній звіт про фінансові результати послуги, що міститиме інформацію про витрати в розрізі періодів, етапів та елементів витрат та доходів. В окремому звіті пропонуємо представляти інформацію про загальновиробничі витрати в розрізі постійних та змінних, елементів витрат;

– зовнішньої звітності. Пропонуємо розширити примітку до річної фінансової звітності шляхом формування окремого додатку про реалізацію послуг у сфері безпеки бізнесу, що міститиме такі розрізи: по-перше, витрати в розрізі етапів реалізації послуг за елементами витрат; по-друге, доходи, отримані від реалізації послуг.

У цілому такі пропозиції дадуть змогу підвищити інформативність внутрішніх та зовнішніх користувачів, що сприятиме прийняттю ними більш результативних управлінських рішень, що у цілому підвищить ефективність діяльності підприємства, що реалізує послуги у сфері безпеки бізнесу.

Таблиця 3

Порядок відображення послуг у сфері фізичної безпеки та охорони правопорядку

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
<i>Відображення прямих виробничих витрат на реалізацію послуги з оцінки стану безпеки об'єкта</i>			
1.	Відображено прямі матеріальні витрати на реалізацію послуги	231.N.1.1	20, 22
2.	Відображено прямі витрати на оплату праці працівників, задіяних у реалізації послуги	231.N.1.2	66
3.	Відображено прямі витрати на соціальні заходи працівників, задіяних у реалізації послуги	231.N.1.3	65
4.	Відображено нарахування амортизації	231.N.1.4	13
5.	Відображено інші прямі витрати		
5.1	Витрати на відрядження	231.N.1.5	37
5.2	Послуги сторонніх осіб	231.N.1.5	68
5.3	Витрати комунікації	231.N.1.5	68
<i>Відображення прямих виробничих витрат на реалізацію послуги з модернізації об'єкту безпеки</i>			
1.	Відображено прямі матеріальні витрати на реалізацію послуги	231.N.2.1	20, 22
2.	Відображено прямі витрати на оплату праці працівників, задіяних у реалізації послуги	231.N.2.2	66
3.	Відображено прямі витрати на соціальні заходи працівників, задіяних у реалізації послуги	231.N.2.3	65
4.	Відображено нарахування амортизації	231.N.2.4	13
5.	Відображено інші прямі витрати		
5.1	Витрати на відрядження	231.N.2.5	37
5.2	Послуги сторонніх осіб	231.N.2.5	68
5.3	Витрати комунікації	231.N.2.5	68
<i>Відображення прямих виробничих витрат на реалізацію послуги з силової безпеки та охорони правопорядку</i>			
1.	Відображено прямі матеріальні витрати на реалізацію послуги	231.N.3.1	20, 22
2.	Відображено прямі витрати на оплату праці працівників, задіяних у реалізації послуги	231.N.3.2	66
3.	Відображено прямі витрати на соціальні заходи працівників, задіяних у реалізації послуги	231.N.3.3	65
4.	Відображено нарахування амортизації	231.N.3.4	13
5.	Відображено інші прямі витрати		
5.1	Послуги сторонніх осіб	231.N.3.5	68
5.2	Витрати комунікації	231.N.3.5	68
<i>Відображення загальновиробничих витрат на реалізацію послуги силової безпеки та охорони правопорядку</i>			
6.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні матеріальні витрати підприємства	91.1.1/2.1	20, 22
7.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати підприємства на оплату праці	91.1.1/2.2	66
8.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати підприємства на соціальні заходи	91.1.1/2.3	65
9.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати підприємства на амортизацію	91.1.1/2.4	13
10.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні інші витрати підприємства	91.1.1/2.5	68
11.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні матеріальні витрати за етапами реалізації послуги	91.2.1- N.1-5.1	20, 22
12.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати за етапами реалізації послуги на оплату праці	91.2.1-N.1-5.2	66
13.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати за етапами реалізації послуги на соціальні заходи	91.2.1- N.1-5.3	65
14.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні витрати за етапами реалізації послуги на амортизацію	91.2.1- N.1-5.4	13
15.	Відображено загальновиробничі постійні/змінні інші витрати за етапами реалізації послуги	91.2.1- N 6.1-5.5	68
<i>Відображення розподілу загальновиробничих витрат підприємства</i>			
16.	Розподіл загальновиробничих постійних/змінних витрат підприємства	91.2.1-6.1-5.6	91.1.1/2.1-5
17.	Відображено нерозподілені постійні витрати підприємства	90	91.1.1.1-5
19.	Відображено розподіл постійних загальновиробничих витрат етапів	231.N.1- N.1-5	91.2.1-6.1-5.1-6
<i>Відображення доходів та фінансових результатів від реалізації послуги</i>			
20.	Відображено собівартість реалізованої послуги	90	231.N
21.	Відображено доходи від реалізації послуги	31	703

Джерело: власна розробка

Висновки. Таким чином, нами вдосконалено методичні положення бухгалтерського обліку послуг у сфері безпеки бізнесу через розроблення порядку їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку в розрізі прямих виробничих витрат, розподілу загаль-

новиробничих витрат, доходів від реалізації послуги. Порядок відображення на рахунках є основою формування бухгалтерської звітності, в рамках якого сформовано пропозиції щодо розроблення внутрішніх звітів та розширення приміток до річної фінансової звітності.

Список використаних джерел:

1. Гураль У., Дмитрієва І. Бухгалтерський облік як інформаційна система підприємства. *Розвиток соціально-економічних систем у геоekonomічному просторі: теорія, методологія, організація обліку та оподаткування* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Тернопіль, 11-12 травня 2017 р. Тернопіль, 2017. С. 73–75.
2. Омецінська І.Я. Бухгалтерський облік як інформаційна система для управління підприємством. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 8. С. 1154–1158.
3. Щирська А.Ю. Розвиток обліку в забезпеченні якості інформації : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09. Житомир, 2019. 23 с.
4. A methodology for analysis and assessment of business processes of Ukrainian enterprises / A. Cherchata et al. *Management Science Letters*. 2020. № 10(3). P. 631–640. doi: 10.5267/j.msl.2019.9.016
5. Accounting and features of mathematical modeling of the system to forecast cryptocurrency exchange rate / T. Tarasova et al. *Accounting*. 2020. № 6(3). P. 357–364.
6. Experience and prospects of innovation development venture capital financing / U. Andrusiv et al. *Management Science Letters*. 2020. № 10(4). P. 781–788. doi: 10.5267/j.msl.2019.10.019
7. Andrusiv U.Y., Cherchata A.O. Reengineering of business-processes of enterprise as an instrument of their improvement and development. *Problems of modern science: Collection of scientific articles*. 2018. P. 59–63.
8. Social capital measurement based on «The value explorer» method / V. Ievdokymov et al. *Management Science Letters*. 2020. № 10(6). P. 1161–1168. doi: 10.5267/j.msl.2019.12.002.
9. Тарасова Т.О. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління сталим розвитком підприємств торгівлі : монографія. Харків : Іванченко І.С., 2016. 360 с.
10. Тарасова Т.О., Черчата А.О., Ставерська Т.О. Обліково-аналітичне забезпечення ризик-менеджменту в умовах стало розвитку підприємства. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості»*. 2010. № 2(20). С. 142–153. URL: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2\(20\)-142-153](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2(20)-142-153)

References:

1. Gural', U. and Dmitrijeva, I. (2017) Buhgalters'kyj oblik jak informacijna systema pidpryjemstva [Accounting as an enterprise information system]. *Rozvytok social'no-ekonomichnyh system v geoekonomichnomu prostori: teorija, metodologija, organizacija obliku ta opodatkuвання: materialy mizhnarodnoi' naukovo-praktychnoi' konferencii'*. Ternopil', pp. 73–75.
2. Omecins'ka, I. Ja. (2015) Buhgalters'kyj oblik jak informacijna systema dlja upravlinnja pidpryjemstvom [Accounting as an information system for enterprise management]. *Global'ni ta nacional'ni problemy ekonomiky*, no. 8, pp. 1154–1158.
3. Shhyrs'ka, A. Ju. (2019) Rozvytok obliku v zabezpechenni jakosti informacii' [Development of accounting in information quality assurance], (*Extended abstract of candidate's thesis*), Zhytomyr.
4. Cherchata, A., Popovychenko, I., Andrusiv, U., Simkiv, L., Kliukha, O & Horai, O. (2020) A methodology for analysis and assessment of business processes of Ukrainian enterprises. *Management Science Letters*, 10(3), 631-640. doi: 10.5267/j.msl.2019.9.016
5. Tarasova, T., Usatenko, O., Makurin, A., Ivanenko, V & Cherchata, A. (2020) Accounting and features of mathematical modeling of the system to forecast cryptocurrency exchange rate. *Accounting*, 6(3), 357–364.
6. Andrusiv, U., Kinash, I., Cherchata, A., Polyanska, A., Dzoba, O., Tarasova, T. & Lysak, H. (2020) Experience and prospects of innovation development venture capital financing. *Management Science Letters*, 10(4), 781–788. doi: 10.5267/j.msl.2019.10.019
7. Andrusiv, U. Y., Cherchata A. O. (2018) Reengineering of business-processes of enterprise as an instrument of their improvement and development. *Problems of modern science: Collection of scientific articles*, 59–63.
8. Ievdokymov, V., Lehenchuk, S., Zakharov, D., Andrusiv, U., Usatenko, O. & Kovalenko, L. (2020) Social capital measurement based on “The value explorer” method. *Management Science Letters*, 10(6), 1161–1168. doi: 10.5267/j.msl.2019.12.002
9. Tarasova, T. O. (2016) Buhgalters'kyi oblik v informatsiini systemi upravlinnia stalym rozvytkom pidpryjemstv torhivli: monohrafiia [Accounting in the information system of management of sustainable development of trade enterprises]. Kharkiv, 360 p.
10. Tarasova, T. O., Cherchata, A. O., & Staverska, T. O. (2019) Accounting-analytical providing of rizik-management in the sustainable development of companies. *Scientific Bulletin of Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas (Series: Economics and Management in the Oil and Gas Industry)*, 2(20), 142–153. URL: [https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2\(20\)-142-153](https://doi.org/10.31471/2409-0948-2019-2(20)-142-153)